

IANUARIE 2023

*Tratamentul fiscal aplicabil veniturilor
obținute de persoanele fizice din
prestarea de activități independente
impuse pe bază de norme de venit-
Noutăți legislative aplicabile începând
cu data de 01 ianuarie 2023*

1. Legislație
2. Definierea veniturilor din activități independente
3. Stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit
4. Opțiunea de a stabili venitul net anual, în sistem real pe baza datelor din contabilitate
5. Stabilirea impozitului pentru veniturile din activități independente pentru care venitul net anual se stabilește pe baza normelor de venit
6. Stabilirea venitului anual impozabil
7. Contribuții sociale obligatorii
8. Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice
9. Informații suplimentare

1. Legislație _____

1. Ordonanța nr. 16/2022 din 15 iulie 2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale
2. Legea 227/2015 privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare
3. OPANAF Nr. 2541/2022 din 19 decembrie 2022 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice"

2. Definirea veniturilor din activități independente _____

Veniturile din activități independente cuprind veniturile din activități de producție, comerț, prestări de servicii și veniturile din profesii liberale, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

3. Stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit

În cazul contribuabililor care realizează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale, venitul net anual se determină pe baza normelor de venit de la locul desfășurării activității.

Ministerul Finanțelor Publice elaborează nomenclatorul activităților pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, care se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, în conformitate cu activitățile din Clasificarea activităților din economia națională - CAEN, aprobată prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică.

Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12. Prevederile se aplică și în cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, norma de venit fiind stabilită pentru fiecare membru

asociat.

4. Opțiunea de a stabili venitul net anual, în sistem real pe baza datelor din contabilitate

Contribuabilii care obțin venituri din activități independente, impuși pe bază de norme de venit, au dreptul să opteze pentru determinarea venitulului net în sistem real, potrivit art. 68.

Opțiunea de a determina venitul net în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, potrivit prevederilor art. 68, este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă contribuabilul nu solicită revenirea la sistemul anterior, prin completarea corespunzătoare a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 25 mai, inclusiv, a anului următor expirării perioadei de 2 ani.

Opțiunea pentru determinarea venitulului net în sistem real se exercită prin completarea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile

sociale datorate de persoanele fizice cu informații privind determinarea venitului net anual în sistem real și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 25 mai, inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate în anul precedent, respectiv în termen de 30 de zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

5. Stabilirea impozitului pentru veniturile din activități independente pentru care venitul net anual se stabilește pe baza normelor de venit

Contribuabilii care realizează venituri din activități independente pentru care venitul net anual se stabilește pe baza normelor de venit au obligația stabilirii impozitului anual datorat, pe baza declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea cotei de 10% asupra normei anuale de venit ajustate, impozitul fiind final.

Plata impozitului anual datorat determinat se efectuează la bugetul de

stat, până la data de 25 mai, inclusiv, a anului următor celui de realizare a venitului.

6. Stabilirea venitului anual impozabil_____

Normele anuale de venit pe anul 2023, stabilite pentru activități independente, conform art. 69 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal sunt disponibile pe www.anaf.ro în subsecțiunea **Asistență contribuabili/Declararea obligațiilor fiscale/Norme de venit**

Despre ANAF	Asistență Contribuabili	Servicii Online	Info publice	Info ANAF
	Informații privind obligațiile fiscale >			
	Declararea obligațiilor fiscale >		Toate formularele, cu explicații	
	Plata obligațiilor fiscale >		Norme de venit	

= În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale, definite la art. 67 alin. (2), pe perioade mai mici decât anul

calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se reduce proporțional, astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea respectivă.

-Venitul net din activități independente, determinat pe bază de norme anuale de venit, în sensul art. 69 din Codul fiscal se reduce de către contribuabil, proporțional cu:

a) perioada de la începutul anului și până la momentul autorizării din anul începerii activității;

b) perioada rămasă până la sfârșitul anului fiscal, în situația încetării activității, la cererea contribuabilului.

-Pentru **întreruperile temporare de activitate** în cursul anului, cauzate de accidente, spitalizare sau alte cauze obiective, inclusiv cele de forță majoră, dovedite cu documente justificative, **normele de venit se reduc, de către contribuabil, proporțional cu perioada nelucrată.** În situația încetării activității în cursul anului, respectiv a întreruperii temporare, contribuabilul/fiecare asociat, în cazul asocierilor fără personalitate juridică, este obligat ca în termen de 30 de zile de la producerea evenimentului să depună Declarația unică, privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale

datorate de persoanele fizice la organele fiscale competente și să își recalculeze impozitul pe venit. Documentele justificative în baza cărora se reduc normele anuale de venit se păstrează la domiciliul fiscal al contribuabililor.

În aceste situații, norma anuală de venit aferentă perioadei efectiv lucrate se recalculează de către contribuabili, prin raportarea normei anuale de venit la 365 de zile, iar rezultatul se înmulțește cu numărul zilelor de activitate

(HG 1/2016-pct.8 alin. (8)-(9) în aplicarea art. 69 din Codul fiscal)

= Dacă un contribuabil desfășoară două sau mai multe activități care generează venituri din activități independente, altele decât venituri din profesii liberale, definite la art. 67 alin. (2), venitul net din aceste activități se stabilește de către contribuabil prin însușirea nivelului normelor de venit corespunzătoare fiecărei activități.

= În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate impusă la normă de venit și o altă activitate independentă, venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate.

= Contribuabilii pot ajusta normele anuale de venit în declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea coeficienților de corecție asupra normelor anuale de venit.

- Diminuarea normelor de venit ca urmare a îndeplinirii criteriului de vârstă se face începând cu anul următor celui în care acesta a împlinit numărul de ani care îi permite reducerea normei.
- Corectarea normelor de venit pentru contribuabilii care au și calitatea de salariat sau își pierd această calitate se face începând cu luna următoare încheierii/desfacerii contractului individual de muncă.
- Contribuabilii care beneficiază de mai mulți coeficienți de corecție, în sensul reducerii/majorării normelor de venit anuale, iau în calcul coeficientul cel mai mare.

(HG 1/2016-pct.8 alin. (7) în aplicarea art. 69 din Codul fiscal)

= Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit au obligația să completeze numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală și nu au obligații privind evidența contabilă.

= ! Noutate legislativă OG 16/2022 -Art.I pct.30 - Scade plafonul prevăzut la art. 69 alin.(9) din Codul fiscal de la 100.000 euro/an la 25.000 euro/an - se aplică începând cu veniturile aferente anului 2023

Contribuabilii, pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit și care în anul fiscal anterior au înregistrat un venit brut anual mai mare decât echivalentul în lei al sumei de 25.000 euro, începând cu anul fiscal următor au obligația determinării venitului net anual în sistem real. Cursul de schimb valutar utilizat pentru determinarea echivalentului în lei al sumei de 25.000 euro este cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României, la sfârșitul anului fiscal.

Pentru anul 2023, PFA-urile care în anul 2022 nu au depășit plafonul de

100.000 euro, pot aplica în continuare norma de venit.

Cursul BNR care se utilizează pentru convertirea acestor plafoane în lei este cursul de schimb mediu anual comunicat de BNR, la sfârșitul anului fiscal.

7. Contribuții sociale obligatorii

Pentru veniturile din activități independente impuse pe bază de norme de venit, se datorează în funcție de nivelul veniturilor:

- Contribuția de asigurări sociale (CAS)-cota de 25%
- Contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS)-cota de 10%

Contribuția de asigurări sociale (CAS)

Potrivit OG 16/2022 începând cu veniturile aferente anului 2023, se modifică baza de calcul al contribuțiilor sociale.

Astfel, baza de calcul al CAS persoanele care obțin venituri din activități independente, drepturi de autor și contracte de activitate sportivă o

reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:

- nivelul de 12 salarii minime brute pe țară (36.000 lei pentru anul 2023-CAS 9.000 lei), dacă veniturile realizate au valoarea între 12 și 24 de salarii minime brute pe țară (între 36.000 lei și 72.000 lei)
- nivelul de 24 de salarii minime brute pe țară (72.000 lei pentru anul 2023-CAS 18.000 lei), dacă veniturile realizate au valoarea peste 24 de salarii minime brute pe țară (peste 72.000 lei).

În D212 se completează Subsecțiunea II.2.1.

SECȚIUNEA II.2 Date privind contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate estimate

SUBSECȚIUNEA II.2.1 Date privind contribuția de asigurări sociale(CAS) estimată

[Salt la secțiune](#)

contribuției de asigurări sociale pentru anul curent în condițiile prevăzute pentru persoanele care estimează că realizează venituri anuale peste nivelul a 12 salarii minime brute pe țară.

Contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS)

Potrivit OG 16/2022 începând cu veniturile aferente anului 2023, pentru veniturile realizate din activități independente impuse pe bază de norme de venit, contribuabilul datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate dacă estimează pentru anul curent venituri din activități independente a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 6 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice.

Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate o reprezintă:

a) nivelul a 6 salarii minime brute pe țară (18.000 lei-CASS 1.800 lei), în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, în cazul veniturilor

realizate cuprinse între 6 și 12 salarii minime brute pe țară (între 18.000 lei și 36.000 lei)

b) nivelul de 12 salarii minime brute pe țară (36.000 lei-CASS 3.600 lei), în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 și 24 de salarii minime brute pe țară (între 36.000 lei și 72.000 lei)

c) nivelul de 24 de salarii minime brute pe țară (72.000 lei-CASS 7.200 lei), în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, în cazul veniturilor realizate de peste 24 de salarii minime brute pe țară (peste 72.000 lei)

În D212 se completează Subsecțiunea II.2.2

SECȚIUNEA II.2 Date privind contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate estimate

SUBSECȚIUNEA II.2.1 Date privind contribuția de asigurări sociale(CAS) estimată

[Salt la secțiune](#)

SUBSECȚIUNEA II.2.2 Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate(CASS) estimată

[Salt la secțiune](#)

II.2.2.Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată

Pentru anul 2023, salariul minim = 3000 lei;

Declaratie initiala: Optiunile A.1,A.2, A.3, B, C sau D se pot activa cate una si numai una

Declaratie rectificativa: Se accepta si combinatiile de optiuni A.1,2,3 + C, A.1,2,3 + D, B+C, B+D sau C+D

(lei)

Total venit estimat pentru încadrarea ca plătitor de CASS	<input type="text"/>
A.1.Obțin venituri între 6 salarii minime brute, inclusiv și 12 salarii minime brute	☐
CASS = 10% x 6 salarii minime brute	<input type="text"/>
A.2.Obțin venituri între 12 salarii minime brute, inclusiv și 24 salarii minime brute	☐
CASS = 10% x 12 salarii minime brute	<input type="text"/>
A.3.Obțin venituri cel puțin egale cu 24 salarii minime brute	☐
CASS = 10% x 24 salarii minime brute	<input type="text"/>
B.Obțin venituri sub plafonul minim și optez pentru plata CASS	☐
CASS = 10 % x nr.luni x salariul minim	<input type="text"/>
Numarul de luni trebuie sa fie o valoare intrega intre 1 si 12	
C.Sunt persoană fără venituri și optez pentru plata CASS	☐
CASS = 10 % x nr.luni x salariul minim	<input type="text"/>
Declaratie initiala: Numarul de luni = 6	
Declaratie rectificativa: Numarul de luni = 0,5; 1; 1,5; 2; 2,5 .. 6	
D.Persoană care realizează venituri de natura celor prevăzute la art.155 din Codul fiscal pentru care nu se datorează CASS și optez pentru plata CASS	☐
CASS = 10 % x nr.luni x salariul minim	<input type="text"/>
Declaratie initiala: Numarul de luni = 6	

8. Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice

Declarația se completează și se depune de către persoanele fizice care în anul de impunere au realizat, individual sau într-o formă de asociere, venituri/pierderi din România sau/și din străinătate și care datorează impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii, potrivit prevederilor Codului fiscal.

Declarația se depune:

- în termen de 30 de zile de la data începerii activității, în cazul contribuabililor care încep o activitate în cursul anului fiscal;
- până la data de 25 mai inclusiv a fiecărui an, pentru stabilirea și declararea impozitului pe venitul estimat/norma de venit a se realiza în fiecare an fiscal, precum și pentru declararea și stabilirea contribuțiilor sociale datorate;
- în termen de 30 de zile de la data încetării activității sau întreruperii temporare, pentru recalcularea impozitului pe venit.

Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice poate fi corectată de contribuabili din proprie inițiativă, ori de câte ori informațiile actuale nu corespund celor din declarația depusă anterior, prin depunerea unei declarații rectificative în condițiile prevăzute de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Declarația rectificativă se întocmește pe același formular, bifându-se cu X căsuța "Declarație rectificativă privind capitolul II", completându-se, după caz capitolul II "Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate pentru anul"

Declarația rectificativă se completează înscriindu-se toate datele și informațiile prevăzute în capitolul supus rectificării, inclusiv cele care nu diferă față de declarația inițială/anterioară.

La rectificarea declarației se vor avea în vedere următoarele:

- declarația inițială este declarația care nu are nicio bifă de rectificativă selectată;
- este permisă depunerea unei singure declarații inițiale;
- declarația rectificativă este declarația cu cel puțin o bifă de rectificativă

selectată (la capitolul I sau capitolul II sau la ambele capitole);

- o declarație rectificativă care rectifică ambele capitole (capitolul I și capitolul II) trebuie să aibă ambele bife de rectificare selectate.

Contribuabilii pot rectifica impozitul pe venitul estimat până la data de 31 decembrie a anului de impunere, cu excepția contribuabililor care nu au obligația completării capitolului I din declarație și care rectifică declarația în condițiile prevăzute de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Declarația se depune

- prin mijloace electronice de transmitere la distanță, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, respectiv: prin intermediul serviciului "Spațiul privat virtual", disponibil pe portalul www.anaf.ro sau prin intermediul serviciului "Depunere declarații", disponibil pe portalul www.e-guvernare.ro pe baza certificatului digital calificat;
- în format hârtie, direct la registratura organului fiscal sau prin poștă, cu confirmare de primire.

9. Informații suplimentare

Vă informăm că ANAF oferă o serie de servicii contribuabililor care facilitează accesul la informații și îndeplinirea obligațiilor fiscale, după cum urmează:

- Pentru a beneficia de îndrumare și asistență cu caracter general, în domeniul fiscal, puteți apela Call-center-ul ANAF la numărul de telefon: 031.403.91.60;

- Informații privind înrolarea în Spațiul Privat Virtual se pot obține:
 - o accesând www.anaf.ro secțiunea Servicii Online/Înregistrare/Înrolare persoane fizice și juridice în Spațiul Privat Virtual
 - o vizionând Materiale video/ tutorialele video publicate pe

www.youtube.com

- La rubrica Asistență contribuabili/Servicii oferite contribuabililor se regăsește un material informativ despre Declarația unică - Formular 212 privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice

ANAF
Agenția Națională de Administrare Fiscală